

ТРАНСАКЦІЙНІ ВИТРАТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ БУДІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Лавровська І.В.

Науковий керівник – доц., к.е.н. Сердюк Т.В.

Обраний напрям дослідження за сучасних умов розвитку ринкового господарства залишається надзвичайно актуальним, оскільки вченим так і не вдалося дійти спільної думки щодо того, що все ж таки доцільно відносити до трансакційних витрат, які впливають на будівельний комплекс.

Процесам, що відбуваються в Україні, внаслідок недосконалості ринкових механізмів та недостатньо якісного державного регулювання характерний досить високий рівень трансакційних витрат.

Що ж таке трансакційні витрати?

Трансакційні витрати являють собою витрати взаємодії суб'єктів економіки, що включають будь-які необхідні витрати ресурсів, не спрямовані безпосередньо на виробництво економічних благ, але забезпечують успішну реалізацію даного процесу. Основними чинниками, що можуть стати причинами трансакційних витрат в будівельній сфері є: недосконалість законодавчо-нормативного забезпечення; довготривалий операційний цикл та велика залежність від природних факторів; велика ресурсоемність; слабе управління контрактацією.

За Н. А. Асаулом базові структурні чинники утворення трансакційних витрат в будівництві максимально сконцентровані на таких етапах інвестиційно-будівельного циклу як будівництво (реконструкція) та здача об'єкту нерухомості в експлуатацію. Проте, сьогоднішня ситуація в Україні накладає дещо інший відбиток на структуру трансакційних витрат в будівництві. Витрати на етапі оформлення земельної ділянки у власність будуть набагато більшими, ніж 4% від загальної величини трансакційних витрат (щонайменше 20%).

Доцільно також переглянути величину трансакційних витрат на етапі отримання дозволів. Разом з тим необхідно відмітити, що значну частину трансакційних витрат підприємства зазнають в результаті проходження адміністративних процедур як в грошовій, так і в не грошовій формі, що спричинені, головним чином, не офіційною вартістю процедур, а неофіційною ціною надання послуги зі сторони державного службовця і часом, витраченим на очікування отримання даної послуги від адміністративних органів, на нескінченні узгодження та затвердження.

Зарегульованість, бюрократія, корупція — це ті реалії, в яких сьогодні продовжує функціонувати будівельна галузь. Тому зменшення рівня корумпованості у владних структурах, на підприємствах та в інших організаціях повинно стати пріоритетним завданням для нашої держави. Це призведе до зменшення трансакційних витрат, що в результаті дасть можливість будівельній галузі перейти до ведення прозорої, чесною і легітимною діяльності.